

ПАД СЦЯГАМ

ВЯЛІКАГА

КАСТРЫЧНІКА

Беларускі Універсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА
БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА
ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНИНА

№ 3 (654)

Пятніца, 20 студзеня 1967 года.

Год выдання XX.

Цана 2 кап.

Працяры ўсіх краін, яднайцеся!

У сувязі з высокай урадавай узагародай у адрас нашага ўніверсітэта паступіла шмат віншавання і цёлых пажадання з розных канцоў краіны. У тэлеграме Міністэрства вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі СССР выканана ўпэчэннасць, што Беларускі орден Працоўнага Чырвонага Сцяга ўніверсітэт, натхнёны ўсенародным прызнаннем, даб'еца новым поспехам у развіціі науки і падрыхтоўкі інженерно-технічнай кадры для дабрабыту нашай вялікай сацыялістычнай Радзімы. У тэлеграмах ад ЦК прафсаюза, Цэнтральнага штаба студэнцічных будаўнічых атрадаў, ад прыбора-будаўнікоў, дантароў науки Канстанціна Грыбава, Прэзідіума таварыства «Буравеснік» вырахана радасць, што флагман беларускай науки цяпер на сваім сцягу будзе мець орден, і яго наленту ў яшчэ з большымі намаганнямі стане ўдзельнічаць у камуністычным будаўніцтве. Прафесар Багародзіцкі з Ленінграда, акадэмік АН БССР А. В. Лыкаў, былы загадчык кафедры замежных мовай БДУ Мацісон, выпускнік 1955 года дацэнт Рубінштейн з Камсамольска-на-Амуру жадаюць усім прафесарам, выкладчыкам, студэнтам, рабочым і служачым універсітэта многа здароўя і дадзеных поспехаў у працы.

У ліку першых нас павіншавалі Беларускі орден Працоўнага Чырвонага Сцяга політэхнічны ін-

НАШ ПЕРШЫ РЭКТАР

У гэтыя дні, калі үрачыста азначаецца ўзагароджанне ўніверсітэта, нельзя не успомніць яго першага рэктара — Уладзіміра Іванавіча Пічата. Ен узначальваў наш ўніверсітэт з 1921 года па 1929 год. У старой дарэвалюцыйнай школе Уладзімір Іванавіч не мог праявіць сваё здольнасць. Нягледзячы на бліскучую абарону ма-гістарскай, а пасля і доктарскай дысертацый У. І. Пічата у 1910 годзе быў зацверджаны толькі ў звоні прызначэнні з Маскоўскага ўніверсітэта.

У 1921 годзе прафесар У. І. Пічата быў уключаны ў склад Мінскай камісіі па арганізацыі Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, а 10 ліпеня таго ж года Народны Камісарыят асветы БССР назначыў яго рэктаратам ВДУ. Тут Уладзімір Іванавіч чытаў курсы пекінскай гісторыі народнай гаспадаркі Расіі і Беларусі. Ім быў напісаны шэршт буйных наукоўцаў, значную частку якіх складаюць даследаванні па гісторыі Беларусі, Літвы і Украіны. Наукоўская праца У. І. Пічата атрымала заслужанае прызнанне. З 1926 года ён быў азначаны кандыдатам хімічных наукаў.

У 1929 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 1931 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 1933 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 1935 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 1937 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 1939 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 1941 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 1943 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 1945 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 1947 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 1949 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 1951 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 1953 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 1955 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 1957 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 1959 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 1961 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 1963 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 1965 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 1967 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 1969 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 1971 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 1973 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 1975 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 1977 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 1979 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 1981 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 1983 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 1985 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 1987 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 1989 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 1991 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 1993 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 1995 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 1997 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 1999 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2001 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2003 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2005 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2007 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2009 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2011 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2013 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2015 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2017 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2019 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2021 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2023 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2025 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2027 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2029 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2031 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2033 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2035 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2037 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2039 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2041 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2043 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2045 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2047 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2049 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2051 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2053 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2055 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2057 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2059 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2061 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2063 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2065 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2067 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2069 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2071 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2073 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2075 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2077 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2079 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2081 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2083 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2085 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2087 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2089 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2091 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2093 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2095 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2097 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2099 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2001 годзе быў прызначаны кандыдатом хімічных наукаў.

У 2

СЕСІЯ ЗБІРАЕ

ГІСТФАК ПАСВЯЧЭННЕ

Хто са студэнтаў не помніць першых заліку і экзаменаў, калі па сутнасці адбываюцца рэальныя пасвячэнні ў студэнты, прызнанне таго, што табе на пляну ўніверсітэтскі курс, што ты можаш тут вучыцца.

Нямала хваляваліся і студэнты першага курса філософскага аддзялення гісторычнай факультэта перад сваім першым залікам па палітычнай эканоміі. Як-ніяк, а матэрыял не ёсць легкіх. Сутанкаўала толькі тое, што на працы семестра амаль усе настойліва рыхталіся да кожных заняткаў. Імі былі поунасці заканспектаваныя першы том «Капітала» К. Маркса, многія главы другога і трэцяга тамоў. Было нялёгка, калі улічыць, што большая частка студэнтаў, як Вікенцій Яцук, Оля Ігнаценка, Валерый Круглоў, толькі са школы маюць 16—17 гадоў. Але настойлівасць, працаўлісць перададолі усе цяжкасці. Амаль на кожных семінары выступалі студэнты Юрый Шынкар, Тадэуш Адула, Уладзімір Мамінаў, Анатоль Зелянкоў, Галя Санюк, Міхail Вінікаў, Аляксандар Байгароў. Іх адказы, асабліва Юрый Шынкар і Уладзімір Мамінаў, былі заўсёды глыбокімі, адчуваюцца, што яны не просты вывучылі, а пранілі ў глыбіню праблемы, зразумелі самае складанае, істотнае. А на гэтым складаным і істотным асноўнікама засядалі першы том «Капітала». Весь чаму выкладыцы палітыканоміі кандыдат эканамічных навук У. А. Кулаканка на апошнім семінары напрасіў у называных студэнтаў залікоўні і паставіў у іх першы залік без усякага апыта.

Добра здала залік уся група. Асабліва глыбокія веды і уменне самастойна разважаць па складаных праблемах твора К. Маркса паказалі студэнты Эла Белікіна, Надзяя Беляковіч, Уладзімір Далянін, Оля Ігнаценка, Вікенцій Яцук.

А у наядзелю, восьмага студэнта, студэнты здавалі першы экзамен па гісторыі КПСС доктору філософскіх навук У. М. Сікорскаму. Вынікі экзамену радуюць. З дванаццаці чатырох студэнтаў групы шэсць чалавек атрымалі выдатна і дзеўць добро.

З пасвячэннем, будучы філософы, далейшых вам поспехаў!

С. РУДЕНКА.

Я іду па чистым, залітым дзённым светлом калідоры і прыкметна хваляюся. Сустрэча з хлопцамі-фізікамі заўсёды носіць нейкі ўрачысты характар. Мяне абганяюць, ідуць насупраць юнакі і дзяўчата. Яны гаворяць аб розных рэчах, смяюцца. Іх зневіні выгляд — сама бесптурботнасць. І толькі зрэдку задумёным позіркам акіне цябе «няўдачнік».

— Здароў, Віктар! Які вечэр занёс цябе да нас? — хапае мяне за руку Валодзя Нічыпар і смяеца сваім добрым хрыпаватым смехам.

Даведаўшыся, што збіраю матэрыял аў сесіі на фізфаку, Валодзя згадзіўся мяне суправаджаць. Ён толькі што «эдаў» яздзernую фізіку.

— Ведаеш, мы ў гэ-

тыя дні не знаходзім «лішнюю» минуту, каб пагаварыць аў усім. Турбот, браток, больш, чым трэба, носішся, як той электропарабіце. Ну, нічога, наперадзе — канікулы, вось тады і адпачнem.

Я мала веру ў гэта. Нічыпар не адпачне. Яму абавязкова трэба будзе што небудзь зрабіць — таік ў яго ўжо нораў. Непаседлівы ён хлопец.

На чацвёртым паверсе ўздоўж калідора калі дзвігнёй аўдыторый стаяць групамі студэнты. Чарга ідзе ў стрыманым парадку. На дзвігах, як я зауважыў пазней, вісіць спісы, куды заносіцца адзнакі, атрыманыя на экзамене.

Віншукоў чарговага «шчасліўчыка» без лішняе шуму і з абдымкамі...

Іван Казлоў, студэнт чацвёртага курса, рухавы, пачыраны юнак, дае нам інтэрв'ю.

— Увогуле так, — яго ладонь пралятае за вухам, ледзь-ледзь закраіну ўшы белы чуб. — Палітэканомія — выдатна, квантавая механіка — выдатна. Адным словам — норма...

Прыпамінаю лета мінулага года. Там, на будоўлі ў братнія Чэхаславакія, Іван Казлоў, камсорт студэнтскага атрада, радуючыся нашымі працоўнымі поспехамі, таксама гаварыў: «Адным словам, хлопцы, норма». Норма — гэта зна-

цыць, так і павінна быць. Тоё ж самае можна сказаць і аб Сяргею Чамееве, Аліку Урбановичу і іншых.

— У нашай дзесяттай групе, — гаворыць Таня Пратазанава, — тройка наогул рэдкая адзнака. З дваццаці двух дзеўчат многія нават чацвёркі не маюць, усё здаюць на выдатна. Напрыклад, Таня Несцярэнка, Людзя Астаф'еўна...

Нічыпар удакладніе час па майму гадзінніку:

— Даруй, дружка, мне пара ісці.

— Бывай, — цісну яму руку. Бяжы да сваіх падручнікаў.

Валеру Часнаву, студэнта трэцяга курса, я сустрэў у крыху сумным настроем. Праў-

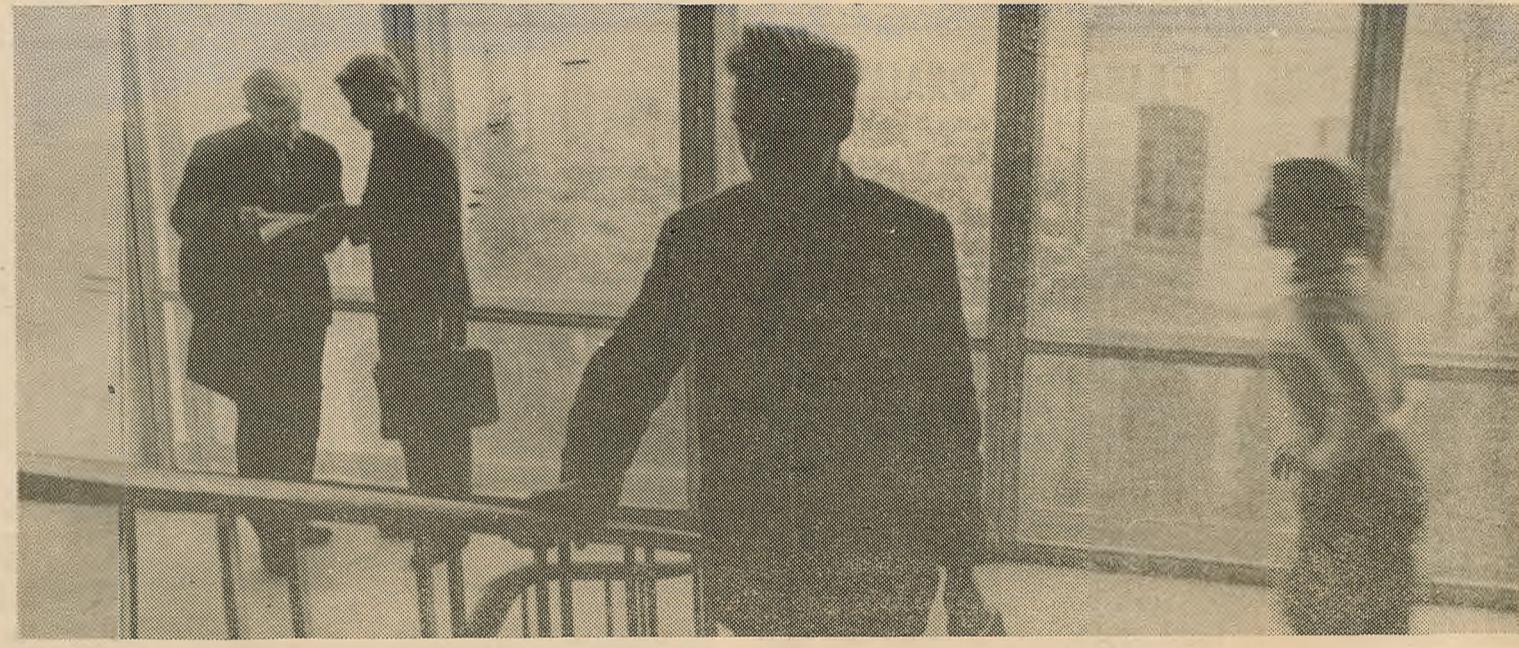
да, усмешка на яго твары — наогул з'ява даволі рэдкая. А тут яшчэ асечка.

— Карапей кажучы, — часовас паражэнне, — зазначае ён. — Трэба яшчэ адзін заход рабіць, каб здаць яздзernую фізіку. Па метадах матэматычнай фізікі атрымаў «выдатна», а тут — зрэзваўся. Трэба яшчэ падвучыць...

Другі курс, адзіннадцатая група. Тут здаюць фізіку. На дзвіярах спіс: А. Кульба-Б, В. Кузьміч — 5, Н. Шумская — 5, А. Фрыдман — 4.

Каментары тут, як кажуць, лішнія.

...Вокны засягвае змрок. Усё менш і менш застаецца студэнтаў у калідоры. Ціхія, прыглушаныя галасы. Заканчваеца яшчэ адзін дзень сесіі — гараны і напружаны дзень. В. ПОЛЯК.

НАШЫ ЮБІЛЯРЫ

 баве даручае яму адказную пасаду старшыні сельскага Савета. Дапліты і жыццярадны малады камуніст старава спалучае працу з вучобай, з глыбокім засваенiem шматлікіх галін ведаў, якіх гак патрабавала практичная работа. Пасля юнак паспяхова авалодваў ведамі ў сценах нашага ўніверсітэта.

Закончыўшы аспірантуру ў 1933 годзе, ён неўзабаве абараніў кандыдацкую дысерта-

нию гісторыі грамадска-палітычнай і філософскай думкі Беларусі XVI—XX стагоддзяў.

ЯГО МАНАГРАФІЯ «На-
рысы па гісторыі грамадска-палітычнай думкі Беларусі ў другой палове XIX стагоддзя» была высока ацэнена навуковай грамадскасцю ў нашай краіне і за ёе межамі. Кнігі і артыкулы прафесара І. М. Лушчыцкага па ідэйнаму нашчадку беларус-

звязана з напружанай педагогічнай работай, з выхаваннем навуковых кадраў. Ім падрыхтавана 30 кандыдатаў навук. Пад яго кірауніцтвам выданы два вучбнікі па філософскіх дысцыплінах, а трэш — па навуковаму атэзму для студэнтаў вну — неўзабаве паявіца на кніжных паліцах. Вучняў Івана Мікалаеўча можна ўбачыць і ў Маскве, і ў Мінску, у Гомелі і Магілёве, Брэсце і Гродна.

ЗАЎЖДЫ З ЛЮДЗЬМИ

Цю. Будучы яшчэ аспірантам, Іван Мікалаеўчік ужо пачаў чытаць лекцыі студэнтам па курсе ленінізма. Бадзёрая і старанная праца І. М. Лушчыцкага, як і ўсіх савецкіх людзей, была спынена раптоўным нападам на нашу Радзіму фашысцкіх захопнікаў. У першыя дні вайны дацэнт дабравольцам уступае ў шэрагі Чырвонай Арміі і мужна змагаецца на франтах да поўнай перамогі над ворагам. З адрэнамі і медалямі на грудзях, двойчы ранены, ён зноў вяртаецца да мірнай працы. У 1946 годзе Іван Мікалаеўчік уззначаў відэа кафедру марксізма-ленінізма ў педагогічным інстытуце, а у 1952 годзе, прапануючы ўжо ва ўніверсітэце, паспяхова абараняе докторскую дысертацию. Ён першым з ліку беларусаў стаў доктарам філософскіх навук.

Свойствы навуковымі даследаваннямі І. М. Лушчыцкага пажыў пачатак сістэматычнай і ўсебаковаму даследаван-

кага народа з'явіліся сур'ёзным укладам у даследаванне гэтай вялікай, складанай і актуальнай тэмы. І не выпадкова вучонаму ўдалося прывабіць да сябе кагорту маладых, растучых даследыўцаў. Гэта пад яго непасрэдным кірауніцтвам былі вывучаны светапогляд Георгія Скарыны, Сімеона Поляцкага, грамадска-палітычнай, сацыялагічнай і філософскай думкі на Беларусі ў другой палове XVIII—XIX стагоддзяў, светапогляд беларускага народа ў дарэвалюцыйнай вусна-пастыльнай творчасці, філософская і эстэтычнай думка Беларусі канца XIX — пачатку XX стагоддзяў, марксісцкай філософіі на Беларусі перыяду індустрыялізацыі і іншых важных праблем. І ў цяперашні час прафесар І. М. Лушчыцкі здайснівае навуковыя даследаванія ў гэтым напрамку.

Навукова-даследчая праца І. М. Лушчыцкага неразрывна

Лекцыі прафесара І. М. Лушчыцкага па гісторыі філософіі, гісторыі сацыялагічнай і грамадской думкі Беларусі адрозніваюцца глыбінёй і ідэйнай мэтанакіраванасцю, прывучаючы студэнтаў да творчай думкі.

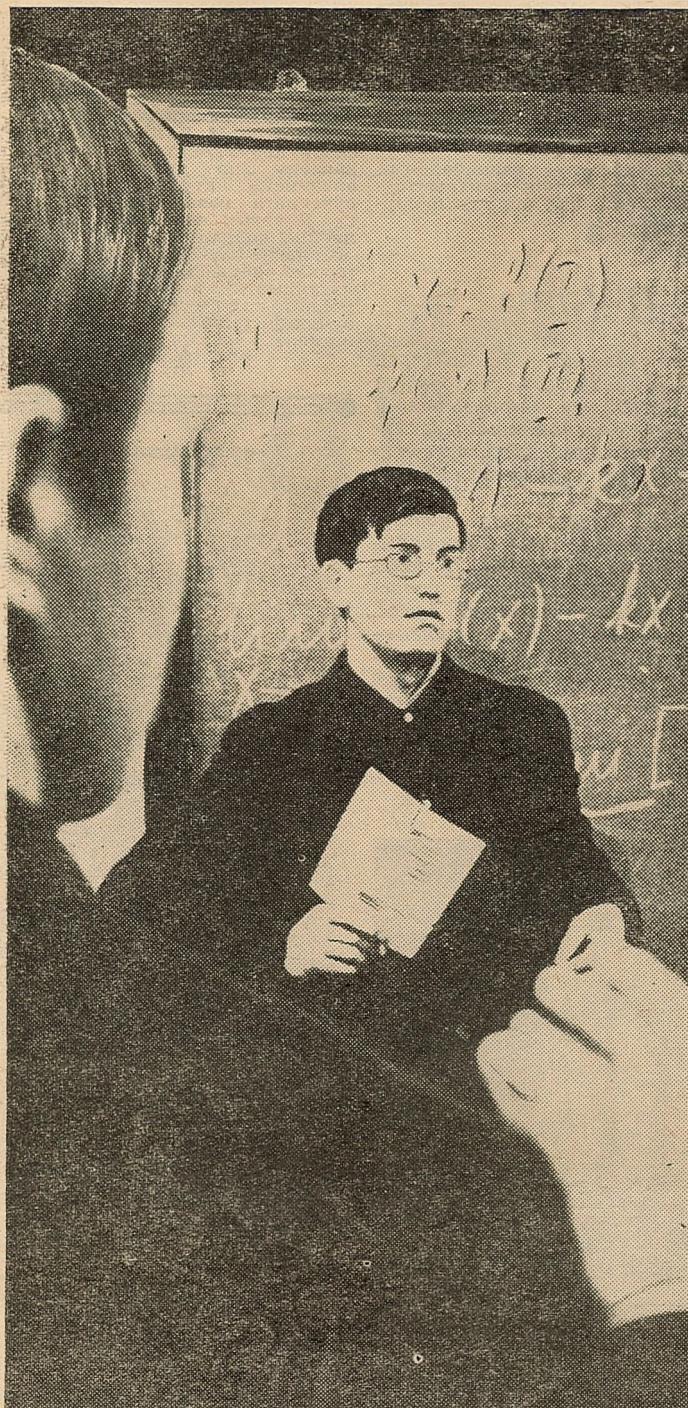
У ПЕРАПЫНКАХ паміж заняткамі ён зноў сядзе да студэнтаў, расказвае ім пра навуку і жыццё. Яго спакойнае накіроўвае на настомнія і упартыя пошуки, прывучае ніколі не адступаць на перад якім цяжкасцямі. Карапеци, ён вучыць мужнисці і стойкасці ў жыцці. У перапынках паміж пасяджэннямі Аўяднанага Вучонага Савета па гуманітарных навуках, старшынёй якога Іван Мікалаеўчік з'яўляецца з 1954 года, вакол яго зноў аспіранты, маладыя вучоныя. І заўсёды высокая грамадзянская сумленне, праца ніколі не злініца, і перад якімі цяжкасцямі ў

прыынаннем заслуг І. М. Лушчыцкага ў наукоўых даследаваннях і педагогічнай работе з'яўляюцца ордэн «Знак Пашаны», дэзвінтуры Ганаровыя Граматы Вярховнага Савета БССР. У гэтыя дні ў яго адрас прыходзіць з розных куткоў нашай краіны многа пісем і прывітальных тэлеграм. У іх вырашаеца пажаданне Івану Мікалаеўчу і надалей быць з людзьмі, пленна вырашыць вельмічныя задачы, пастаўленыя нашай партыяй і ўрадам па камуністычнаму будаўніцтву.

А. С. Кляўчэні, кандыдат філософскіх навук.

Карыстаючыся выпадкам, рэдакцыя газеты «Беларускі ўніверсітэт» далучаеца да гэтых прывітанняў і сардэчна жадае прафесару І. М. Лушчыцкагу добраў, многа год жыцця і новых поспехаў у наукоўых даследаваннях і падрыхтоўцы высокакваліфікаўных спецыялістau.

СВОІ УРАДЖАЙ

Фама Хоміч з атэстатам выдатніка прышоў ва універсітэт. Трэці раз здае ён экзамены за апошнія восем месяці. У чэрвені — змагаўся за залаты медаль у школе, у жніўні вытымліваў конкурс на права быць студэнтам-хімікам, а цяпер здае першую сесію. Наш фотакарэспандент А. Кадзет зазніў яго у момант здачы экзамена па вышэйшай матэматыцы.

СЕСІЯ — гарачая пары. Прыйша яна і на падрыхтоўчы факультэт, дзе ўчыняючыя студэнты з В'етнама і краін Афрыкі. Для іх гэтая сесія — толькі першая справа здача перад сваім народам, які паслаў іх да нас на вучобу і чакае, што назад яны верніца высокаваліфікаўаным спецыялістам, каб будаваць новыя жыцці.

Замежным сябрам прадстаць здача запіскі па матэматыцы, фізіцы, хіміі і экзамену па рускай мове. Варта заглянуць у аудыторыі падрыхтоўчага факультэта, у чытальну залу, у лаекіната, каб пераканацца, на колькі сур'ёзна рыхтуючыя замежных таварышы да кожнага запіску, кожнага экзамена. І тут асабліва пралулецца іх дружба, таварыства. У адносінах адзін да другога, жаданне прысыці на дапамогу сябру. Побач з імі і савецкія студэнты. Усюды уладарыць працунаўная атмасфера.

Вось аудыторыя, дзе займаючыя студэнты чацвёртай групі. В'етнамік Нго Тхі Ба два гады вывучаў рускую мову дома. Тому, вядома, ёй часта прыходзіцца тлумачыць граматычныя правілы сваім сябрам.

Крыху лепш абстаяць справы з матэматыкай, фізікай, хіміяй, таму што гэтыя прадметы яны вывучалі яшчэ на радзіме. Але і тут ёсьце свае цяжкасці.

— Тады на дапамогу прыходзіцца да нас студэнтка першага курса фізфака Ніна Кузьменка, што жыве з нашай саброукай Ба, — гаворыць в'етнамік юнакі Дао Нгок Доан і Фам Вінь Чам.

Цёплá адклікаючыя студэнты аб Ніне. Яна заўсёды гатова дапамагчы сваім сябрам у цяжкую хваліну. І сама яна добра здае сваю першую сесію ва універсітэце. Залікі здадзены паспяхова, бра вучца Нгуен Ле Хуан і Хопа першым экзамене — гісторыі

КПСС — атрымана «выдатна». Цяпер Ніна рыхтуеца да наступнага экзамена па матэматычнаму аналізу.

НІ ПУХА, НІ ПЯРА!

Вось, закрыўшы книжку, сам сабой перакацае зададзены тэкст студэнт з Замбіі Алік Мвея. Юнак зусім не вывучай дома рускай мовы, але размаўляе ужо так, што многія могуць пазайдзіросці.

— За гэта я удзячы, — гаворыць Алік, — сваёй выкладчыцы і савецкаму студэнту Валерью Трубінаву з фізфака, з якім жывем у адным пакоі. Валера шмат размаўляе са мной па-руску. А гэта для мяне карысная практика.

Фізіку, матэматыку Алік вывучаў у Афрыцы. Адным словам, сесія яго не страшыць. Ен нават ведзе: калі жадаюць «ні пуха, ні пяра», дык трэба пасылаць «да д'ябла».

В'етнамцы з пятай групы, што прыехалі ў Мінск на вучобу, рускую мову началі вывучаць упершыню. Цяжка яна ім дасці. Канешне, у афрыканца, які размаўляе па-французку ці па-англійску, ходзяць некаторыя слова гучаць аднолькава. Ну, а в'етнамская мова нічым не нагадвае рускую.

— Вось вазіміце слова «выкладчыца» — гаворыць Нгуен Ван Гуен і акуратна выводзіць кройдай на дошцы некалькі слоў. Колькі тут складоў! А у в'етнамскай мове куды прасцей! Словы там значаць на карацайшы.

Аднаць у гэтай групе, як кажуць, ёсьце свае ўдарнікі, перадавіць. Добра вучца Нгуен Ле Хуан і Хопа першым экзамене — гісторыі

ФІЛФАК

КУДЫ НІ ГЛЯНЬ—ДОБРА І ДОБРА

Як заўсёды, і на гэты раз у калідорах гуманітарнага корпуса было шумно. Сярод рускай, беларускай гаворкі можна было пачуць англійскую, французскую, нямецкую мовы.

— Відаць, у нас гості з-за рубяжа? — пыталі студэнты адзін у другога...

Толькі пасля ўсё гэты раз быў відметлены. Гэта трэці курс аддзялення журналістыкі здае дзяржаўны экзамен па замежнай мове. На курсе трэці групы і кожная з іх вывучае «свое» мову.

Яшчэ няма восьмі гадзін раніцы, а будучыя журналісты ўжо чакаюць экзаменатаў. Гэта ж не проста экзамен, а экзамен — дзяржаўны. Першы за час вучобы ва універсітэце.

Анатоль Гарбачоў задае пытанні Пятру Пабоку на французской мове. Хочацца выкарыстаць апошнія. Здаецца, усё ведаеш,

і ў той жа час мучыць сумненіе.

— Ну, ні пуха, ні пяра, Толя! Той нават не паспей нічога адказаць сябру, яго пакідалі ў аўдыторыю. Мы хваляваліся ля звязрэй, а выкладчык англійскай мовы Язэп Іосіфавіч Семяжон спакойна размаўляў з Анатолем Гарбачовам за сталом экзаменатора змянілі другія студэнты. Усё ідзе добра.

Хваляючыя выкладчыца Тамара Емяльянаўна Сугак. У групе большасць студэнтаў упершынне пачалі вывучаць англійскую мову ва універсітэце. За два з палавінай гады авалодзіць ёю вельмі цяжка. Але студэнты справіліся з гэтай задачай, трэба сказаць, нядрэні.

Тамара Емяльянаўна ведае, што Святлана Сазонава старанна адносілася да заняткай. Але пытанне ідзе за пытаннем. Трэба ўпэўніцца ў ведаах студэнткі поўнасцю.

Такія патрабаванні прад'яўляюцца кожнаму.

Экзамен скончыўся. І зноў хваляванні. Цяпер камісія вызначыць вынікі адказаў кожнага.

Супакоіліся толькі тады, калі намеснік дэкана факультэта А. А. Волкі зачытаў вынікі. Хлопцы і дзяўчыны выходзяць з аўдыторыі з залікоўкамі ў руках. У якую ні звязніцы — «добра» і «добра». Вось цяпер можна і радавацца. «Французы» віншуюць «англічан», «немцяў» — С. Сафонаву, А. Ліпскага, А. Гарбачову, Ф. Кулакову, Л. Барбук і іншых.

Экзамен здан, але хіба можна сказаць, што гэтыя студэнты ніколі не падыдуць да кіёска, дзе працаюць замежныя газеты і часопісы. Многія хочаць больш удасканаліцца свае веды па гэтым прадмету, хочаць працягваць займацца самастойна.

Я. КАРМАНОК.

БІЯФАК

САМЫЯ ПЕРШЫЯ... ДВОЙКІ

Студэнты цяпер асабліва сур'ёзныя. І стражна занятыя. Ніякіх даручнінай ім цяпер і не думай даваць, а калі і папросиш аб чым-небудзе, дык ён з такім здзіўленнем на цябе паглядзіць, што ты адразу зразумеши: няма больш важнай справы, чым сесія. Апошнія слова сярод студэнтаў-старшакурснікаў стала звычайнім і папулярным. Першакурснікі вымаўляюць слова «сесія» упершынне. Цяпер у іх ідуць першыя універсітэцкія экзамены. Яны яшчэ не закончыліся, але першыя вынікі мовеса падвесі. Якія яны? Мяркуйце самі: 87 чалавек з трох груп здадзены атрымалі двойкі. Захацелася хутчэй пабачыць выкладчыку, каб выветліць, у чым справа.

Любоў Іванаўна Продан толькі што прышла з экзамена.

— Некаторыя не ведаюць хіміі нават у праграме сярэдняй школы. Вельмі дрэнна адказаў А. Лугакоў, Л. Бортнік, В. Нямковіч. Зусім нічога не адказаў А. Сінякоў, які не ведаў нават валентынскіх падарункі. Нікней, чым на «адзінку» ведае матэматыка I. Сухароў, ходзіць і спрабаў дацакаць, што яму варта і трыку па пастаўці. Мог не атрымалі дрэннай адзнакі Ю. Кімель, калі б больш сур'ёзна рыхтаваўся да экзамена.

Вядома, як і кожнаму выкладчыку, Любові Іванаўне

наўне куды больш прыемна называць прозвішчы тых, хто парадаваў яе сваімі ведамі.

Разам з экзаменаторам спрабую выветліць прычыны першых звалоў. Тлумачыць іх дрэнай школінай падрыхтоўкай някім, бо конкурс на ўспільніх экзаменах на факультэт быў вялікі і залічаны былі толькі тыя, хто вытрымаў экзамены на выдатна. Не паспелі падрыхтаваць Мачыма. Хімія — вельмі сур'ёзны прадмет, і на гэрафіці ці можна было яго падрыхтаваць за п'ять-восем дзён. А яшчэ перад пачаткам сесіі, калі ішли практычныя заняткі па неарганічнай хіміі, першакурснікі былі заняты падрыхтоўкай да заліку па ўводзінах у біялогію. Зразумела, што гэта не дашло ім мачымасіў больш уважліва працаўца над хіміяй, быў выпадкі пропускаў заняткаў. Не зусям прадумана складзены і расклад экзаменай. Інакш не магло б стацца, што другія групе адвялі на падрыхтоўку хіміі п'ять дзён, а п'ятай — дзесяць.

Вынікі маглі быць куды лепшымі, калі б самі студэнты прыкалалі больш старання. Цяжка будзе першакурснікам ісці далей, калі яны не зробяць з гэтага сур'ёзных вывадаў.

Не будзем рабіць прагнозы. Хочацца верыць, што фініш самай першай сесіі будзе больш паспяховым, чым старт.

Н. Батурыцкая.

памагаюць сваім таварышам у групі. Вось і зараз кожны пасобку паўтарае тое, што вывучаў раней. А калі што каму не зразумела, на дапамогу прыходзіць мацнейшы. І самы лепшы дарацьчык у іх — выкладчыца.

Цікавую думку перад экзаменам

што я сістэматычна зауседы рыхтаваўся да заняткаў. Раю так рабіць кожнаму.

І прыходзіцца здаўляцца, як гэты юнак, які раней не чуў рускага слова, за такі кароткі тэрмін так добра разумее новую для яго мову.

мовай, другі — над фізікай, трэці — над матэматыкай.

І усе яны з удзячнасцю гаворачаць аб Олі Гульхандан'ян, Лідзе Гарлачовай, Людзі Трус, Мікалаю Шпаку, Віктару Багданоўскому, Віктару Капцову і іншых савецкіх студэнтах, якіх дала памагалі шмат у вучобе замежным сябрам на працягів першага семестра.

Наш лексічны запас палаўненча з кожным днём. У другім семестры будзе куды лягчэй! Свярджаюць афрыканскія студэнты з дзвяццаці другой групы.

Што ж, у добры час, дарагі таварышы!

Ул. ГАЛАІША,
Р. ЛУЧАНOK,
супрацоўнікі падрыхтоўчага факультэта.

